

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Огнян Симеонов, научни специалности „Социално управление“ и
„Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, УНСС

Относно: Дисертационен труд на тема „Методически проблеми на одита от Сметната палата върху обществените поръчки“ с автор Любомир Росенов Терзиев, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предмет на изследване в дисертационния труд е методиката, която се прилага от Сметната палата в РБългария при одита на обществените поръчки. Целта е да се идентифицират проблемите в методиката и нейното приложение, в резултат на което да се обосноват предложения за нейното усъвършенстване.

Дисертацията е в обем от 228 стандартни страници и включва въведение, три глави с общо девет параграфа, заключение, библиография и приложения. Дисертацията е придружена от декларация на автора за оригиналност и достоверност. Първата глава е посветена на теоретичните аспекти на одита върху обществените поръчки, като се разглеждат същността и видовете поръчки, компетенциите на органите, осъществяващи контрол върху тях, ролята на одитите на съответствие и на изпълнение. Втората глава е свързана с методическите основи на одита върху обществените поръчки, като се анализира по фази на одита прилаганата в Сметната палата методика. В третата глава се дефинират идентифицираните при изследването проблеми в прилагането на методиката и се формулират насоки и предложения за нейното подобряване. В заключението на дисертацията се посочват направените, според автора, научни и приложни приноси с методически характер.

Библиографията обхваща 140 източника, които представляват достатъчно представителна извадка на достъпните научни публикации, нормативни и управленски документи по въпроса за обществените поръчки и контрола върху тях. Представени са 7 приложения, които са свързани с методиката на изследването и емпиричните източници на събраната информация.

II. Преценка за формата и съдържанието на дисертационния труд

Актуалността и значимостта на дисертационния труд се обуславя предимно от няколко по-важни факта: 1/ Високия относителен дял от националния бюджет, който се разпределя чрез механизма на обществените поръчки; 2/ Констатираните от национални и европейски органи все още голям брой нарушения, наложените административни наказания и финансови корекции; 3/ Значимата роля на Сметната палата в контрола върху обществените поръчки; 4/ Сравнително краткия исторически период, през който Сметната палата прилага в пълнота стандартите на ИНТОСАЙ при формирането на методическата рамка на одитната си дейност; 5/ Малкия брой научни публикации в областта на обществените поръчки и контрола върху тях.

Дисертацията е добре структурирана, което дава възможност на докторанта да покаже своите знания по теоретичните, институционалните и методическите аспекти на темата, както и на основата на емпирично проучване да формулира препоръки към практиката. Изложението е ясно, логично и последователно. Добро впечатление прави балансираността, с която разглеждането на частните проблеми се подчинява на централната логика и основните идеи и хипотези на изследването. Без да се правят компромиси с научния изказ, се постига достъпност и разбираемост на текста. Авторът на становището не констатира неправомерно заимстване на текстове от други автори.

Авторефератът отразява достатъчно пълно и коректно съдържанието на дисертацията и основните резултати на проведено изследване. Отделни аспекти на дисертационния труд са представени в осем публикации на докторанта, от които пет статии и три доклада на научни конференции, две от които в чужбина.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Авторът на становището счита, че дефинираните от докторанта основни приноси с научно-приложен и практико-приложен характер коректно отразяват резултатите от проведеното изследване. Направените в описанието на приносите изводи и заключения са аргументирани с данни от проведено емпирично изследване сред одитори от Сметната палата и анализ на документи за одитната дейност на палатата.

Авторът на дисертацията е силно фокусиран върху методическите аспекти на одита върху обществените поръчки от Сметната палата, което води до формулирането на полезни конкретни препоръки, които в голямата си част изглеждат безспорни и в известен смисъл даже тривиални. Дори и да е така, направено изследване ги прави доказани, в което е неговият смисъл и роля за усъвършенстване на практиката.

Приемайки извода на докторанта за необходимостта от усъвършенстване на методиката на одитите върху обществените поръчки, извършвани от Сметната палата, в посока одит на изпълнението, авторът на становището би препоръчал и доразвитието на методиката в по-голяма дълбочина по отношение на одита за съответствие. Има се предвид отговорността на одитора за разкриване и предотвратяване на измами и противодействие на корупцията. По-широкото застъпване в методиката на процедури за оценка на риска и събиране на доказателства за наличието и/или отсъствието на индикатори в тези области би подпомогнало общите усилия с други специализирани контролни органи.

IV. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационния труд представлява завършено научно-приложно изследване, съдържа оригинални авторски идеи и решения на практико-приложни проблеми, както и резултати, представляващи приноси с методически характер. Това дава основание за извода, че той отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

В заключение, като има предвид равнището на теоретичната и практическата подготовка на докторанта по темата на дисертацията, както и показаната способност да провежда самостоятелно научно-приложно изследване, в т.ч. да идентифицира нерешени проблеми в практиката и да предложи обосновани решения, авторът на становището предлага на научното жури да присъди на Любомир Росенов Терзиев образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ за дисертационния труд на тема „Методически проблеми на одита от Сметната палата върху обществените поръчки“.

28 май 2018 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Огнян Симеонов/